

МЕДЕЛ признава нарастващата роля на съдиите и прокурорите в обществения дебат за върховенството на правото. Магистратите не само имат правото, те са длъжни да участват в информирането на обществото за правата на гражданите, както и да укрепват разбирането за върховенството на закона.

Магистратите трябва да се противопоставят публично, когато върховенството на правото се нарушава и да изразяват на глас своето неодобрение при приемането на закони, които не зачитат този принцип.

МЕДЕЛ споделя изразеното мнение в доклада „Съдебна етика – принципи, ценности и качества“, част от Лондонската декларация за съдебна етика и приет от Европейската мрежа на съдебните съвети през 2010, където се акцентира на следното:

„В същото време задължението на магистратите от въздържане (да търпят ограничения при публично изразяване на мнение) не може да оправдае или да бъде извинение за липсата на активност. Докато един съдия не трябва да говори за делата, които решава, то същият този съдия е в идеална позиция да обясни правото и неговото приложение. Съдията има образователна роля в подкрепа на правото наред с други институции със същата мисия. Когато демокрацията и основните права и свободи са застрашени, ограниченията на съдията при публичното говорене отстъпват пред задължението да се говори открито.“

По същия начин Европейският съд по правата на човека в своите актове признава правото на съдиите да участват в публичния дебат по въпроси, засягащи състоянието и управлението на съдебната система. Такъв дебат напълно съответства на чл. 10 от Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи.

Както отбелязва MEDEL при участието си в конференцията Assises de la Justice /Основи на правосъдието/, организирана от Европейската комисия през 2013 г., съдебните асоциации имат съществена роля в обществения дебат, целящ да утвърди ценностите на върховенството на закона и върховенството на основните права. Чрез независими съдийски сдружения съдиите и прокурорите могат да изпълнят задължението си да участват в дебата за върховенството на правото, без да нарушават етичните правила за ограничаване свободата на говорене.

MEDEL наблюдава със загриженост нарастващите атаки срещу магистратите. Такива атаки се инициират не само заради участието им в обществения дебат, но и като резултат от постановяването на решения срещу очакванията на правителството. Особено тревожни са концентрираните атаки на политици от управляващите партии и медии, зависими от правителството, в Полша и България.

MEDEL припомня Становище № 18 на КСЕС, одобрено през ноември 2018 г., където ясно се посочва, че "съществува ясна линия между свободата на изразяване и легитимната критика от една страна и неуважението и ненужния натиск срещу съдебната система от друга страна "и че" обществената критика към съдебната система трябва винаги да отговаря на изискванията, посочени в член 10, параграф 2 от ЕКПЧ и член 18 от Препоръка Rec (2010) 12 ".

MEDEL декларира пълната си подкрепа и солидарност към всички сплашвани магистрати и призовава съдебните общности в Европа да регистрират всички случаи на политически натиск върху магистратите. MEDEL поема ангажимента да ги огласи на международно ниво.

СОФИЯ, 17-ти ноември 2018 г.